

UREDBA (EU) št. 1174/2011 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 16. novembra 2011

o izvršilnih ukrepih za odpravljanje čezmernih makroekonomskih neravnotežij v euroobmočju

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 136 v povezavi s členom 121(6) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropske centralne banke ⁽¹⁾,ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽²⁾,v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ⁽³⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Izboljšan okvir ekonomskega upravljanja bi moral temeljiti na več medsebojno povezanih in usklajenih politikah za trajnostno rast in delovna mesta, zlasti na strategiji Unije za rast in delovna mesta, s posebnim poudarkom na razvoju in krepitvi notranjega trga, spodbujanju mednarodne trgovine in konkurenčnosti, evropskem semestru za okrepljeno usklajevanje ekonomskih in proračunskih politik, učinkovitem okviru za preprečevanje in zmanjšanje čezmernega javnofinančnega primanjkljaja (Pakt za stabilnost in rast), trdnem okviru za preprečevanje in odpravljanje makroekonomskih neravnotežij, minimalnih zahtevah za nacionalne proračunske okvire in okrepljeni ureditvi finančnih trgov in nadzoru nad njimi, vključno z makrobonitetnim nadzorom Evropskega odbora za sistemska tveganja.
- (2) Zanesljivi statistični podatki so osnova za nadzor nad makroekonomskimi neravnotežji. Da bi zagotovili zanesljivo in neodvisno statistiko, bi morale države članice zagotoviti strokovno neodvisnost nacionalnih statističnih

organov, skladno z Evropskim statističnim kodeksom ravnanja, kakor je določeno v Uredbi (ES) št. 233/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2009 o evropski statistiki ⁽⁴⁾. Poleg tega je razpoložljivost zanesljivih javnofinančnih podatkov tudi pomembna za nadzor nad makroekonomskimi neravnotežji. Ta pogoj bi bilo treba zagotoviti s pravili, določenimi v ta namen v Uredbi (EU) št. 1173/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2011 o učinkovitem izvrševanju proračunskega nadzora v euroobmočju ⁽⁵⁾, zlasti v njenem členu 8.

- (3) Usklajevanje ekonomskih politik držav članic v Uniji bi bilo treba oblikovati v okviru širših smernic ekonomskih politik in smernic zaposlovanja, kakor je določeno v Pogodbi o delovanju Evropske unije (PDEU), pri tem pa bi bilo treba upoštevati vodilna načela stabilnih cen, zdravih in vzdržnih javnih financ in monetarnih pogojev ter uravnotežene plačilne bilance.
- (4) Pridobljene izkušnje in storjene napake v prvem desetletju ekonomske in monetarne unije kažejo potrebo po izboljšanju ekonomskega upravljanja v Uniji, ki bi moralo temeljiti na močnejšem nacionalnem lastništvu skupno dogovorjenih pravil in politik ter na trdnem okviru nadzora nad nacionalnimi ekonomskimi politikami na ravni Unije.
- (5) Vzpostavitev in ohranjanje dinamičnega notranjega trga bi bilo treba obravnavati kot del pravilnega in nemotnega delovanja ekonomske in monetarne unije.
- (6) Zlasti bi bilo treba nadzor ekonomskih politik držav članic razširiti prek proračunskega nadzora, da bi vključeval bolj podroben in formalen okvir za preprečevanje čezmernih makroekonomskih neravnotežij, prizadetim državam članicam pa bi pomagal, da izdelajo popravljalne načrte, preden se razlike utrdijo in preden se ekonomska in finančna gibanja trajno obrnejo v pretirano neugodno smer. Takšna širitev nadzora ekonomskih politik bi morala sovpadati s poglobljanjem fiskalnega nadzora.
- (7) Za odpravljanje takih čezmernih makroekonomskih neravnotežij je treba v zakonodaji podrobno določiti postopek.

⁽¹⁾ UL C 150, 20.5.2011, str. 1.⁽²⁾ UL C 218, 23.7.2011, str. 53.⁽³⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 28. septembra 2011 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in odločitev Sveta z dne 8. novembra 2011.⁽⁴⁾ UL L 87, 31.3.2009, str. 164.⁽⁵⁾ Glej stran 1 tega uradnega lista.

- (8) Primerno je, da se postopek večstranskega nadzora iz odstavkov 3 in 4 člena 121 PDEU dopolni s posebnimi pravili za odkrivanje makroekonomskih neravnotežij, kakor tudi za preprečevanje in odpravljanje čezmernih makroekonomskih neravnotežij v Uniji. Bistveno je, da je postopek del letnega cikla večstranskega nadzora.
- (9) Krepitev ekonomskega upravljanja bi morala vključevati tesnejše in pravočasnejše vključevanje Evropskega parlamenta in nacionalnih parlamentov. Kljub temu, da so sogovorniki Evropskega parlamenta v okviru dialoga ustrezne institucije Unije in njihovi predstavniki, lahko pristojni odbor Evropskega parlamenta ponudi državi članici, na katero je naslovljen sklep Sveta, ki naloži obrestni depozit ali letno globo v skladu s to uredbo, možnost sodelovanja pri izmenjavi mnenj. Udeležba države članice pri takšni izmenjavi mnenj je prostovoljna.
- (10) Komisija bi morala imeti v postopku okrepljenega nadzora močnejšo vlogo v zvezi z ocenami, specifičnimi za posamezno državo članico, spremljanjem, misijami na kraju samem, priporočili in opozorili.
- (11) Izvajanje Uredbe (EU) št. 1176/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2011 o preprečevanju in odpravljanju makroekonomskih neravnotežij⁽¹⁾ bi bilo treba okrepiti z uvedbo obrestnih depozitov v primeru neupoštevanja priporočila v zvezi s sprejemom popravljalnih ukrepov. Ti depoziti bi se morali spremeniti v letno globo v primeru ponavljajočega se neupoštevanja priporočila v zvezi z odpravljanjem čezmernih makroekonomskih neravnotežij v okviru istega postopka v zvezi s čezmernim neravnotežjem. Ti izvršilni ukrepi bi se morali uporabiti za države članice, katerih valuta je euro.
- (12) V primeru neupoštevanja priporočil Sveta bi se moral naložiti obrestni depozit ali globa, dokler Svet ne ugotovi, da je država članica sprejela popravljalne ukrepe za izpolnitev njegovega priporočila.
- (13) Poleg tega bi morala država članica, ki večkrat ne pripravi načrt popravljalnih ukrepov za upoštevanje priporočila Sveta, praviloma plačevati letno globo, dokler Svet ne ugotovi, da je država članica pripravila načrt popravljalnih ukrepov, s katerim ustrezno izpolnjuje njegovo priporočilo.
- (14) Za zagotovitev enake obravnave držav članic bi morala biti obrestni depozit in globa enaka za vse države članice, katerih valuta je euro, in znašati 0,1 % bruto domačega proizvoda (BDP) zadevne države članice v predhodnem letu.
- (15) Komisija bi morala imeti v primeru izjemnih ekonomskih okoliščin možnost priporočiti zmanjšanje višine sankcij ali jih preklicati.
- (16) Postopek za uporabo sankcij za tiste države članice, ki niso sprejele učinkovitih ukrepov za odpravljanje čezmernih makroekonomskih neravnotežij, bi moral biti oblikovan tako, da bi bila uvedba sankcij za navedene države članice pravilo in ne izjema.
- (17) Globe iz te uredbe bi morale pomeniti druge prihodke iz člena 311 PDEU in bi se morali dodeliti mehanizmom za stabilnost za zagotavljanje finančne pomoči, ki jih vzpostavijo države članice, katerih valuta je euro, da bi zaščitile stabilnost celotnega euroobmočja.
- (18) Svetu bi bilo treba dodeliti pristojnosti za sprejemanje posameznih sklepov za uporabo sankcij, predvidenih s to uredbo. Ti posamezni sklepi so kot del usklajevanja ekonomskih politik držav članic v Svetu v skladu s členom 121(1) PDEU ključna dopolnitev ukrepov, ki jih Svet sprejme v skladu s členom 121 PDEU in Uredbo (EU) št. 1176/2011.
- (19) Ker ta uredba vsebuje splošna pravila za učinkovito izvajanje Uredbe (EU) št. 1176/2011, bi se morala sprejeti v skladu z rednim zakonodajnim postopkom iz člena 121(6) PDEU.
- (20) Ker cilja te uredbe, in sicer učinkovitega izvajanja odpravljanja čezmernih makroekonomskih neravnotežij v euroobmočju, države članice zaradi tesnih medsebojnih trgovinskih in finančnih povezav ter prelivanja učinkov nacionalnih ekonomskih politik na Unijo in celotno euroobmočje ne morejo zadovoljivo doseči in ker se ta cilj lažje doseže na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja –

⁽¹⁾ Glej stran 25 tega Uradnega lista.

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Vsebina in področje uporabe

1. Ta uredba določa sistem sankcij za učinkovito odpravljanje čezmernih makroekonomskih neravnotežij v euroobmočju.

2. Ta uredba se uporablja za države članice, katerih valuta je euro.

Člen 2

Opredelitve pojmov

Za namene te uredbe se uporabljajo opredelitve pojmov iz člena 2 Uredbe (EU) št. 1176/2011.

Poleg tega se uporablja naslednja opredelitev:

„izjemne ekonomske okoliščine“ pomeni razmere, v katerih se presežek javnofinančnega primanjkljaja nad referenčno vrednostjo šteje za izjemnega v smislu druge alineje točke (a) člena 126(2) PDEU in kakor je določeno v Uredbi Sveta (ES) št. 1467/97 z dne 7. julija 1997 o pospešitvi in razjasnitvi izvajanja postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem⁽¹⁾.

Člen 3

Sankcije

1. Svet na priporočilo Komisije s sklepom naloži obrestni depozit, če je v skladu s členom 10(4) Uredbe (EU) št. 1176/2011 sprejet sklep Sveta o ugotovitvi neupoštevanja priporočil, v katerem Svet ugotovi, da zadevna država članica ni sprejela popravljalnih ukrepov, priporočenih s strani Sveta.

2. Svet na priporočilo Komisije s sklepom naloži letno globo, če:

(a) sta bili v skladu s členom 8(3) Uredbe (EU) št. 1176/2011 v istem postopku v zvezi s čezmernim neravnotežjem sprejeti dve zaporedni priporočili ter Svet meni, da je država članica predložila nezadosten načrt popravljalnih ukrepov; ali

(b) sta bila v skladu s členom 10(4) Uredbe (EU) št. 1176/2011 v istem postopku v zvezi s čezmernim neravnotežjem sprejeta dva zaporedna sklepa Sveta o neupoštevanju priporočil. V tem primeru se letna globa naloži tako, da se obrestni depozit spremeni v letno globo.

3. Šteje se, da je Svet sklepa iz odstavkov 1 in 2 sprejel, razen če se v desetih dneh od dneva, ko je Komisija sprejela priporočilo, s kvalificirano večino ne odloči za zavrnitev priporočila. Svet se lahko s kvalificirano večino odloči priporočilo spremeniti.

4. Priporočilo Komisije za sklep Sveta se izda v roku dvajsetih dni po izpolnitvi pogojev iz odstavkov 1 in 2.

5. Obrestni depozit ali letna globa, ki jo priporoči Komisija, znaša 0,1 % BDP zadevne države članice v predhodnem letu.

6. Komisija lahko z odstopanjem od odstavka 5 zaradi izjemnih ekonomskih okoliščin ali na podlagi utemeljene prošnje zadevne države članice, naslovljene na Komisijo v desetih dneh od izpolnitve pogojev iz odstavkov 1 in 2, predlaga zmanjšanje ali preklic obrestnega depozita ali letne globe.

7. Če je država članica položila obrestni depozit ali plačala letno globo za določeno koledarsko leto in Svet pozneje v skladu s členom 10(1) Uredbe (EU) št. 1176/2011 ugotovi, da je država članica v zadevnem letu sprejela priporočene popravljalne ukrepe, se depozit skupaj z obrestmi ali globa, plačana za zadevno leto, vrneta državi članici sorazmerno glede na čas.

Člen 4

Dodelitev glob

Globe iz člena 3 te uredbe pomenijo druge prihodke iz člena 311 PDEU in se dodelijo evropskemu instrumentu za finančno stabilnost. Kadar države članice, katerih valuta je euro, vzpostavijo drug mehanizem za stabilnost za zagotavljanje finančne pomoči, da se zagotovi stabilnost celotnega euroobmočja, se globe dodelijo temu mehanizmu.

Člen 5

Glasovanje v Svetu

1. V zvezi z ukrepi iz člena 3 glasujejo samo člani Sveta, ki predstavljajo države članice, katerih valuta je euro, ob tem se ne upošteva glas člana Sveta, ki predstavlja zadevno državo članico.

2. Kvalificirana večina članov Sveta iz odstavka 1 se določi v skladu s točko (b) člena 238(3) PDEU.

⁽¹⁾ UL L 209, 2.8.1997, str. 6.

Člen 6

Ekonomski dialog

Za okrepitev dialoga med institucijami Unije, zlasti Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo, ter za zagotovitev večje preglednosti in odgovornosti lahko pristojni odbor Evropskega parlamenta povabi predsednika Sveta, Komisijo in po potrebi predsednika Evropskega sveta ali predsednika Euroskupine, da nastopijo pred odborom in razpravljajo o sklepih, sprejetih v skladu s členom 3.

Pristojni odbor Evropskega parlamenta lahko državi članici, ki jo ti sklepi zadevajo, ponudi možnost sodelovanja pri izmenjavi mnenj.

Člen 7

Pregled

1. Komisija do 14. decembra 2014 ter nato vsakih pet let objavi poročilo o uporabi te uredbe.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v državah članicah v skladu s Pogodbama.

V Strasbourgu, 16. novembra 2011

Za Evropski parlament
Predsednik
J. BUZEK

V tem poročilu sta med drugim ocenjena tudi:

- (a) učinkovitost te uredbe,
 - (b) doseženi napredek pri zagotavljanju tesnejše uskladitve ekonomskih politik in trajnostne konvergence ekonomskih učinkov držav članic v skladu s PDEU.
2. Po potrebi se poročilu priložijo predlogi za spremembo te uredbe.
 3. Komisija poročilo in vse priložene predloge pošlje Evropskemu parlamentu in Svetu.

Člen 8

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Za Svet
Predsednik
W. SZCZUKA